

Johano
G R A V

En
ANARKISTA
SOCIO,
kiel
KONDUTOS
la
INDIVIDUO?

—o—

Esperantigis kdo 30 151

LA JUNA PENSO

F 47 - Laroque-Timbaut
Feb. 1972 - N° 82 B

E n
A N A R K I S T A   S O C I O ,
k i e l
K O N D U T O S
l a
I N D I V I D U O ?

(Tiu teksto estas respondo al la ĉi-
supra demando de D-ro TOULOUSE en
la gazeto "DEMAIN" - Morgaŭ - de
1.2.1919)

S e mi celus publikon posedantan klaran koncepton pri kio estas anarkio, mia respondo estus mallonga ; sed por publiko, kiu konas ĝin nur laŭ onidiroj, kaj kiu eble aŭdis pri ĝi pli da malbono ol da bono , mi devas pritrakti multegajn flankaferojn, se mi volas doni akcepteblan solvon.

Bele rolas la fabrikantoj de socisistemoj bazitaj sur aŭtoritateco. Nenio ĝenas ilin. Ĉe ĉiu aperanta malfacilaĵo, plia ŝraŭbturno! Ju pli da antaŭviditaj kazoj, ju pli komplika la sistemo, des pli perfekta ĝi estas. Se, poste, en la praktiko, la faktoj montriĝas ne tiaj, kiaj la leĝisto ilin antaŭvidis, kulpas la individuoj en kontraŭdiro kun la sistemo; sed ne ĝi.

Ni, liberecanoj, ne povas pretendi havi rimedon por ĉiu kazo. Ĉar la socia medio, en kiu tiam vivos la homoj, estos ja tute ŝanĝita, kaj ankaŭ ilia men-

so, kaj ĉar kun siaj malavantaĝoj la nova sociordo estos kunportinta ankaŭ proprajn rimedojn, kiujn ni ne povas antaŭkoni.

Unue, mi asertas, ke aŭtoritateco neniam solvis nek kuracis ion. Eble ĝi estas de nia evoluo fazo, kiun ni estis devigitaj travivi - kaj la fakto, ke ĝi regis tiun evoluon, pruvas tion al ni - sed tio neniel pruvas ĝian bonegecon.

Nia aktuala socio kaj la revolucioj, kiuj de tempo al tempo prisemis ties evoluon, amplekse demonstras, ke aŭtoritateco ne estas solvo.

Malgraŭ sia mirinda aparato el policistoj, fidenuncistoj, kaj se bezone la armeo; malgraŭ siaj punlaboroj, siaj karceroj kaj ties sennombraj gardistoj; malgraŭ terura, ĉiutage kreskanta amaso da leĝoj (leĝoj, kiuj apogas kaj fortigas sin unu la alian... kaj kontraŭdiras sin reciproke), amaso en kiu tiuj, kiuj devas klarigi aŭ apliki ĝin, fine perdas sian reston de sagaco; malgraŭ tiu alia armeo el juristoj, advokatoj kaj el pli etaj robuloj: proceduristoj, notarioj, asignistoj, ktp! - malgraŭ ĉio ĉi, la perfortaĝoj kontraŭ la proprieto kaj la personoj restas unu el niaj sociaj plagoj, ho ve, nekuraceblaj.

En la "bona malnova epoko", oni pendumis la ŝtelistojn, oni lasis ilin putri en karceroj; oni detranĉis iliajn orelojn, ilian pojnnon; oni piloriumis ilin, kaj aliaj afablaĵoj, ekzemple la "markado". Oni torturis, vipis, kvaronumis, boligis vivaj la murdistojn; kaj tamen plu okazis ŝteloj, friponaĵoj, murdoj, tiom multaj kiom antaŭe!

Ĉar la leĝo, la juĝisto "bone" punas ("bone" estas nur parolturno!) la kulpulon, sed lasas pluekzisti same state la kaŭzojn, kiuj puŝis lin delikti.

Kaj kvankam la deliktulo en karceroj ja ne plu povas malbone agi, estas certe, ke li denove deliktos kiam liberigita. Ju pli longdaŭra lia enkarcerita periodo, des pli profunda lia demoralizo.

Kiam oni lin pendumis aŭ kvaronumis, oni radikale

malhelpis lin rekulpi, sed ankaŭ tiukaze, ĉar la kaŭzojn oni ne forigis, krimoj kaj deliktoj ne malpliigis.

Ĉiuepoke kaj sub ĉiuj reĝimoj, kreskis aŭ malkreskis la nombro da deliktoj laŭ la malbona aŭ bona farto de la individuoj. Tio estas plej klara.

Necesis multe da tempo por atingi tion, sed oni fine komprenis, ke la severeco de l'punoj nenion malhelpas. Kvankam restante tre severaj koncerne la atencojn kontraŭ la proprieto, la punoj iom post iom mildiĝis. Oni atingis leĝon, kiu permesas neplenumon de la unua puno, se la kondamnito ne refalos sub la justican manon.

Se oni komparas la nuntempon kun la malnova epoko, estas certe, ke la krimagoj malpliigis. Oni atribuas tiun malpliigon al la instruado. Ĉu tio estas vera? Aŭ ĉu ambaŭ pliboniĝoj ne estus paralelaj, ambaŭ eligintaj el la sama kaŭzo: la ĝenerala pliboniĝo de la vivkondiĉoj de tiuj, kiuj disponas nur siajn brakojn kiel ekzistrimedojn?

Aliaj respondu la demandon.

° °

Nu, kvankam la laŭdata, glorigata celo de la socio estas, laŭ tiuj, kiuj ekspluatas ĝin, certigi sekuron, liberon kaj bonfarton de la socianoj (kio devus esti, sed efektive estas nur mensogo), tiu socio, male estas bazita sur interes-antagonismo, sur la alproprigo de la produktrimedoj fare de unuj (la malplimulto), kiuj tiel ekspluatas la laboron de tiuj, al kiuj restas kiel elektebloj: malsatmorti, ŝteli aŭ elteni la kondiĉojn de dungisto.

Manlaboron oni malŝatas, konsideras malnobliga. Laŭ la nuna moralo, ĉiu individuo strebu atingi la enviindan situacion ne plu esti devigata mem labori por vivi.

Supre, parazita, privilegia klaso, kiu ordonas, regas, laborigas kaj ĝuas ĉiun eblan komforton, ne sciante kiel uzi siajn muskolojn por pasigi la tempon aŭ

elspezi siajn nepre elspezotajn fortojn. Malsupre, alia malplimulto, kiu vivas en aĉa nescio, suferante man -
 kojn, foje malsaton, dum, sub ĝiaj okuloj, disetendiĝas
 ĉiuj tentoj de skandale paradanta lukso. Kaj intere,
 mezklaso, kiu pli malpli bone vivas per sia laboro aŭ
 per alies, kaj duone kontentiĝas pri sia sorto, tial ke
 ĝi kredas, ke ne povas esti aliel.

Dividite en regantojn kaj regatojn, en posedantojn
 kaj neniohavantojn, en ekspluatantojn kaj ekspluatatojn,
 en vendantojn kaj aĉetantojn, la malnova socio estas
 bazita sur konkurado; ĝi ne povas naski harmonion, kiu
 devas esti la celo de ĉiu socio.

Tiu konkurado fatale baldaŭ transformiĝas en veran
 interes-antagonismon, en kiu triumfas la plej forta, la
 plej ruza aŭ la malplej skrupula.

Tiel longe dum regos tiu sistemo, estos krimoj kaj
 deliktoj. Kaj la plej timindaj uloj ne estas tiuj, al
 kiuj mankas volo.

° ° °

Antaŭ ol klarigi kiel Anarkista Socio povas sin de-
 fendi kontraŭ "malsocietemuloj", sen doni detalojn
 - kiuj necesigus libron - mi tamen skizu la de mi kon-
 ceptitan organizon.

Starigo de anarkista socio neprigas, ke la grundo,
 la subgrundo, ĉiuj produktorimedoj, la maŝinaro kaj la
 tuta ilaro, kiu povas ekfunkcii nur per kolektiva labo-
 ro, estu reprenitaj el la individua alproprigo, kaj dis-
 ponigitaj al tiuj, kiuj funkciigos ilin. Ne por eksplua-
 ti ilin por si mem, kiel faras la kapitalistaj posedan-
 toj, sed por ĉies plej granda profito.

Per tiu ekonomia transformiĝo malaperas, aŭ preskaŭ
 malaperas, la politika organizo.

La anarkista socio devas fariĝi densa reto el grupoj,
 asocioj, bazitaj sur la komunaj interesoj, la komunaj
 bezonoj de la membraro.

La unuaj bezonoj de socio, sekve de individuoj (en
 anarkio, socio havas kiel bezonojn nur tiujn de ĉiuj

siaj membroj) estos certigi la produktadon kaj la konsumadon. La grupoj, kiuj devos plenumi tion, estos ne nur unue organizotaj, sed, laŭ mi, ili devos jam ekzisti embrie en la propagand-grupoj, por ke povu establiĝi la nova sociordo.

Tiuj grupoj, kiuj funkcios ne kiel en la aktuala socio laŭ la principo de "interŝanĝ-valor", sed laŭ la principo de interŝanĝo de laboro kaj servoj, estos ligitaj inter si por tiuj interŝanĝoj.

La asociiĝo por produkti, por konsumi, kondukas al la asociiĝo por interŝanĝi, kiel mi menciis, sed ankaŭ al la asociiĝo por organizi la transportojn.

Post la precipaj bezonoj venas la flankaj. Kiom da bezonoj, tiom da grup-serioj, laŭ la diversaj konceptoj. Ĉar ia agad-formo sekvigas alian, kaj ĉar ĉiu por labori bezonas la helpon de pli malpli granda nombro da aliaj, la federa formo trudiĝos per si mem.

Ĉar la komerca formo estos forigita, ĉar la intergrupan diverĝecon kaŭzos la volo "fari pli bone" ol aliuloj, kaj ne fikomercaj kalkuloj cele eltiri kiel eble plej el tiuj, kun kiuj oni interŝanĝas, tie ĉi konkurado povas esti nur profitdona por ĉiuj.

° °

Se ne plu ekzistas ekonomiaj malhelpoj, la individuon ili ne haltigas. Li povas laŭplaĉe elekti la aktivec-formojn plej bone respondantajn liajn kapablojn. Edukado estos al ĉiuj certigata. Ĉiu povos disvolviĝi laŭ siaj emoj, siaj virtualaj kapabloj. Manlaboro, anstataŭ esti konsiderata kiel malnobliga, estos la socia regulo. Ne utilas diri, ke ĝi estos plenumata en la plej bonaj kondiĉoj.

Sendube, ne ĉiuj malfacilaĵoj estos detruitaj nek venkitaj per starigo de anarkista socio. Sed, kune kun la individua proprieteco, malaperas la plej grava kaŭzo de krimoj kaj deliktoj, honto de niaj socioj.

Sendube, ankoraŭ restus sufiĉe da kaŭzoj de malordo. Ekzemple la pasiecaj krimoj, la individuoj, kiuj, ĉu pro manko de sinregado, ĉu pro natura misinklino,

havas apartan talenton fariĝi malagrablaj.

Koncerne al la pasiecaj krimoj, la aktuala socio mem estas tre indulgema. Multkaze ties kulpantojn la juĝantaro absolve, mi ne diros kun gratulo, sed foje preskaŭ.

Ni, anarkistoj, ne pretendas ŝanĝi la homan naturon. Ni povas esperi nur, ke, per pli bona edukado, per pli sana koncepto pri la rilatoj inter individuoj, tiuj lastaj lernos esti sociemaj, kaj ke la kverel-kialoj progresive malpliigos.

Ni ne pretendas ŝanĝi la homan naturon, sed ni opinias ke ni komprenis ĝin. Tial ni volas la malaperon de socia organizo, en kiu la institucioj favoras kaj disvolvas nur ĝiajn kontraŭsociajn inklinojn.

Ni kredas ankaŭ je la morala progreso de l'homo, ĉar ni estas konvinkitaj, ke edukado, kun favora medio, povas helpi lin superregi siajn egoismajn impulsojn, kiam ili konfliktas kontraŭ aliaj egoismoj. Por tio edukado ne provu inspiri al li stultan altruismon de senĉesaj foroferoj, sed strebu komprenigi al li, ke la libero de homo, kiel socio, ne absolute estas la libero de la izolulo. Ke, se li volas esti libera en la asocio, li devas respekti la liberon de siaj samasocioj.

Anstataŭ la aktuala moralo, kiu instruas rapide ek-kapti ĉiun atingeblan avantaĝon, ne konsiderante la maljustaĵojn kontraŭ aliaj personoj kaj timante, ke pli rapidagaj aŭ pli aŭdacaj uloj forprenos ĝin, ni volas substitui la moralon "ne faru al aliaj, kion vi ne volas, ke oni faru al vi". Ne ĉar tiu aksiomo estas atribuita al tiu hipoteza estulo nomita Kristo - ĝin iu diris longe antaŭ li - sed ĉar ĝi bonege sintezas nian koncepton pri socia moralo.

Sed, oni diros, kion pri la individuoj nekapablaj je sinregado? Pacienca, mi ĝustatempe tion respondos!

° °

La homo havas ne nur materiajn bezonojn, sed ankaŭ moralajn, artajn, intelektajn. En tiuj diversaj direktoj kreiĝas grupoj por respondi la bezonojn de tiuj, kiuj esprimos ilin. Tiuj grupoj kontribuos solvi multajn malfacilaĵojn, kiuj nun ŝajnas al ni nevenkeblaj.

Ĉu en la nuna socio, malgraŭ ĉiuj ties malhelpoj kontraŭ la asociiĝemo (malhelpoj juraj, administraciaj kaj ekonomiaj) ne svarmas ĉiuspecaj asocioj pli malpli respondantaj al la celoj - kelkaj mirige bonaj - kiujn projektis iliaj kreintoj ? Ankaŭ en la de mi imagita socio, formiĝos apartaj societoj celantaj antaŭgardi kontraŭ la senpoveco aŭ la entrudiĝo de la Socio kun majuska S.

Tiam la malfacilaĵoj solviĝos senprocese inter la koncernatoj mem. Ĉar ĉiu povos elekti la al li plaĉantan grupon aŭ organizi kun samopiniantoj tiun, kiu respondos iliajn konceptojn, diverĝoj neniam fariĝos tro akutaj.

Povos formiĝi grupoj ĝuste celantaj helpi por glatigi la malfacilaĵojn, kiujn povus okazigi iuj nesocietemuloj.

Oni rebatos al mi, ke, por glate funkcii, tiu de mi imagita socio devos konsisti el esceptaj personoj ! Ne pli ol la aktuala socio, kiu pretendas, ke la individuoj ne kapablas mem regi sin, kaj kiu, por solvi la problemon, donas al kelkaj la kontrolrajton super ĉiuj. Ĝi donas al kelkaj ĉiujn povojn, instituciojn, kiujn, por ke oni dece uzu ilin, devus uzi anĝeloj - kio povus esti tutsame malagraba !

Kaj mi nun respondas pri la individuoj, kiujn celas la demando de D-ro TOULOUSE.

Nu, se malgraŭ ĉiuj de la socio ofertitaj eblecoj por vivi en bonaj rilatoj kun siaj najbaroj, tamen ankoraŭ troviĝus tiel "nesociemaj" estuloj, ke ili povus fariĝi danĝero por sia kunvivantaro, tiam tiuj individuoj estus malsanaj aŭ frenezaj. Oni ne leĝodonas por malsanuloj aŭ frenezuloj. Ilin oni kuracas.

Tiukaze, pli bone ol mi, la medicina doktoro TOULOUSE mem konas la taŭgajn rimedojn.

Johano GRAV.